

FRANKRIJK.

PARIS, den 17den November.

Bij den aanvang der zitting van de wetgevende vergadering van Vrijdag, had een onderzoek plaats naar de al of niet zigtige opbrengst der stemmen op Donderdag; er is een abus ontdekt, waardoor het regerings-ontwerp, tot afschaffing der kieswet van den 31 Mei, met eene meerderheid van zes, en niet van zeven stemmen blijkt verworpen te zijn.

De minister van binnenlandsche zaken beklom daarna de tribune, en vroeg de bekrachtiging van het besluit, waarbij de departementen du Cher, Nièvre en Ardèche in staat van beleg worden verklaard; daarover zal later worden beslist.

Vervolgens verdaagde de vergadering de discussie over de aangelegenheden van la Plata en het bekende verdrag Lapredour.

Daarna deed de heer de Vatimesnil het voorstel, dat de vergadering Maandag in behandeling zou nemen het hoofdstuk der gemeentewet, betreffende de verkiezingen. — De heer Emmanuël Arago bestreed dit voorstel, hetwelk daarentegen door den heer Odilon Barrot verdedigd werd, die bij deze gelegenheid een zeer levige wijze tegen de Bergpartij te veldte trok. — Niettegenstaande de oppositie der Bergpartij, hechtte de vergadering hare goedkeuring aan het voorstel van den heer de Vatimesnil.

Ten slotte liepen de discussies over het budget van marine.

— De vergadering heeft in de zitting van Zaterdag de interpellatie aangehoord van een lid der Bergpartij, den heer Lagrange, over de maatregelen der regering ten aanzien van dezerzittingen. Hij beweerde, dat het wettige, hetwelk de wet van het regt van verkiezing had overgelaten, door de wettige handelingen der politie nog verloren ging. Hij en zijn partijgenoot de heer Madier de Monjau schenen het er op toegelegd te hebben om door heftige en oproerachtige gezegden de meerderheid te ergeren, die dan ook, na een krachtig antwoord van den minister van binnenlandsche zaken, omtrent de interpellatie van den heer Lagrange tot de orde van den dag overging.

— In de zitting der wetgevende vergadering van heden waren aan de orde de beraadslagingen over het voorstellen der questoren tot regeling van de constitutionele bevoegdheid der wetgevende magt om voor hare beveiliging over de noodige troepen te beschikken, zooals dit voorstel door de commissie van voorloopig onderzoek gewijzigd is. De uitslag is geweest, dat 408 van de 708 tegenwoordige leden het voorstel verworpen hebben; de minderheid was dus 300. De vergadering was over 't geheel zeer verdeeld. Den vorigen avond hadden reeds een groot getal leden die zich in de straat der Pyramiden vereenigen, besloten zich tegen het voorstel te verzetten en daarentegen de volgende orde van den dag voor te dragen.

De nationale vergadering overwegende dat het regt van haren president om over de noodige magt over hare veiligheid te beschikken, zoo bij de constitutie als bij het reglement der vergadering, voorzien is, dat hij gevolg het onderhavig voorstel nutteloos is, gaat tot de orde van den dag over.

Dit voorstel werd door den heer de Lasteyrie in de zitting voorgedragen, doch door den minister van oorlog, generaal St. Arnaud, alhoewel hij het regt der vergadering erkende, bestreden. De heer de Lasteyrie trok daarop zijn voorstel in. De heer Crouzet verklaarde nu uit naam der linker zijde, dat de kamer, krachtens de constitutie en haar reglement, sterk genoeg was om het voorstel te aanvaarden. De heer de Lasteyrie, die door de linker partij, de heer Charvras, de woorden des ministers van oorlog niet vertrouwend, sprak nog voor het voorstel des heeren Lasteyrie, doch de vergadering spoedde zich om tot een einde van de zaak te komen en ten stemming over te gaan.

Zondag heeft eindelijk alhier de trekking der goudparen-loterij plaats gehad, een aangelegenheid die vooral in de laatste dagen de bevolking der hoofdstad schier nog meer dan de politieke gebeurtenissen bezig hield, en onder de arbeidende klassen vrij wat spanning had te weeg gebracht; vele arbeiders hadden vernomen, dat het beheer der loterij, die, gelijk men weet, onder toezicht der regering ondernomen en bestuurd is, niet eerlijk gevoerd werd, eens vrees, waartoe een aantal aan het licht gekomen omstandigheden aanleiding hadden gegeven.

Men merkt op, dat de trekking dieser loterij juist heeft plaats gehad op den verjaardag van den dag waarop onder de eerste Fransche revolutie, alle loterijen als onzedelijk afgeschaft werden (10 November 1793).

Der beurze waren genoteerd: 3 p.c. 58.50; 5 p.c. 91.30. Nap. renten 92.50. Rm. 1. 76 1/2.

NEDERLANDEN.

BREDAS, den 17den November.

Door H. K. H. Prinses Frederik der Nederlanden, alijd bereid om liefdadigheid te helpen bevorderen is aan de hier ter stede gevestigde Dames-Vereeniging Dorkas, als geschenk voor hare loterij van vrouwelijke handwerken, een fraai bewerkte stoel gezonden.

In de bijeenkomst der Tweede Kamer van Maandag heeft de heer Beaujon de voorgeschreven eeden afgelegd, en zijne betrekking van ommies-griffier aanvaard.

Zijn ingekomen twee koninklijke boodschappen, ten geleide van een gelijk getal ontwerpen van wet. Het eene strekt tot goedkeuring van art. 6, 7 en 8 der tusschen Nederland en Pruisen gesloten overeenkomst tot wering van den sluikhandel; het andere, tot regeling van het muntwezen in West-Indië en ter Kuste van Guinea.

De commissie van rapporteurs is gereed met hare algemeene verslagen: 1°. over het ontwerp, houdende hoofdstuk VIII der staatsbegroting voor 1852; — 2°. over dat tot aanwending van fondsen wegens het Muntwezen. — De dag der beraadslaging daarover zal nader worden vastgesteld.

Aan de orde van den dag is de algemeene beraadslaging over de begrotings-wetten voor 1852.

De heer de Moraaz, daarover het eerst het woord voerende, hield het algemeene cijfer niet voor verwerpelijk, zonder daarom geacht te willen worden alle hoofdstukken volkomen goed te keuren. Hij wilde ook niet aangemerkt worden als geloovende dat eene begroting van 70 mill. een zeer dragelijke last voor de Natie is. Hij meende echter, dat de rentelast eene der voornaamste oorzaken van dat last was, en overigens, behoudens de regterlijke organisatie, geen groote bezuinigingen in te voeren waren, ook niet met het oog daarop dat de Natie die niet wilde, waar het zou gelden ophelding van bestaande ligebanen. Hij drong op afschaffing van sommige accijnzen aan, en bevestigde zijn stem omtrent sommige hoofdstukken voor.

De heer van Wylick was van oordeel, dat ons belastingstelsel te veel op de nuyver klasse, en te min op de gegoeden in den lande drukt. Hij zeide der Regering dank voor de voordrachten tot herziening van het belasting-stelsel; doch hij wenschte verder te gaan. Hij zou zijne stem over de verschillende hoofdstukken van de discussie afhankelijk maken, doch tegen de middelen stemmen, zoo lang de bestaande accijnzen daarin onveranderd opgenomen bleven.

De heer Blaupot ten Cate was niet voor beknipting van uitgaven, daar waar het gold het onderwijs, en de nuyverheid; maar hij drong aan op bezuiniging, waar die mogelijk was, zoo als hij onze buitenlandsche betrekkingen, waarvoor hij zaakgetastigden wilde hennemd hebben, bij het departement van Oorlog, enz. Hij verklaarde zich bevestigd tegen de middelen, en noemde het stelsel, daarbij tot grondslag aangenomen, onrechtvaardig, onbillijk en onzedelijk. Hij zou zich zijne stem nog voorbehouden.

De heer van Goltstein heeft, bij zijne beschouwing der begroting, twee punten nagegaan: 1°. of er zoodanige financiële gesteldheid bestaat, dat die geacht kan worden bevredigend te zijn; 2°. welke de rigting der Regering is, en of men haar het volle vertrouwen kan geven. Omtrent het eerste meende hij, dat de gunstige toestand slechts betrekkelijk en een gevolg der omstandigheden is, omtrent het tweede, dat het vertrouwen slechts voorwaardelijk is, en in de hoop dat nog het stand zal komen datgele waarin de Regering achterlijk gebleven is. Hij zou zijne stem van den loop der discussies doen afhangen.

De heer Bachiens is in eene beschouwing getreden van de staatkunde der Regering en van den finantielen toestand des lands, ten betooge, dat beiden goedkeuring verdienen. Ten slotte vestigde hij de aandacht op eenige finantiële punten, die verdere verbetering konden ondergaan. Hij zal de begroting aanbevelen.

De heer Romst keurde de begroting over 't algemeen goed; maar zou enkele hoofdstukken moeten verwerpen.

De heer van der Veen vond bezwaar in de wet op de middelen, althans van het daarin gebuldigde belasting-stelsel. Hij schietste dit als bevestigdende voor de nuyverheid, en het panperismus bevorderende.

De heer Romst bevestigde zich, dat nog geen belangrijke en doeltreffende bezuiniging plaats had. Veel was nog vatbaar voor vermindering en vereenvoudiging.

De heer Hoffman zal voor de meeste hoofdstukken stemmen, zonder daaraan geacht te willen worden daardoor de politieke richting van het ministerie

goed te keuren; hij wenscht vooral zekerheid nopens het vraagpunt, of meer bezuiniging inderdaad onmogelijk is?

De heer Groen behandelde de vraag: Wat heeft de ervaring geleerd omtrent het vermogen van het tegenwoordige ministerie om te voldoen aan de eischen der Grondwet en aan het regelmatig verlangen des volks? Zijn antwoord was in het een en ander ongunstig. Hij bestreed daarbij de rigting van staats-almogen, welke hij bij het tegenwoordige gouvernement waarnaam. Hij zou echter waarschijnlijk de begroting aannemen.

— In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van gisteren is ingekomen een wets-ontwerp tot naturalisatie van H. Busman, te Stenderen. De algemeene beraadslagingen over de begrotingswetten voor 1852 zijn voortgezet en zouden heden ochtend ten elf ure verder vervolgd worden.

— De commissie van Rapporteurs der Tweede Kamer, welke belast is geweest met het onderzoek van het vijfde hoofdstuk der staatsbegroting voor 1852 (de kosten van het departement van Binnenlandsche Zaken) en bestaat uit de heeren v. Goltstein, Metman, Dullert, Schiffer en Godefroi, eindigt haar zeer uitgebreid verslag met de goedkeuring van dit hoofdstuk aan te raden, behoudens eenige weinige door haar voorgestelde wijzigingen, waardoor het eind-cijfer van hetzelfde eene geringe verhooging zoude ondergaan; — van f 4.874,282 tot f 4.875,907 zoude worden gebracht, en alzoo met f 1625 zou worden vermeerderd.

Ten aanzien van art. 33 der in het ontwerp der begroting voorkomende bijzonderheden zijn aanmerkingen gemaakt. De eerste betreft den vrij algemeen in de Afdeelingen uitgedrukten wensch naar meerdere splitsing der voorgedragen posten, opdat de Staten-Generaal daardoor meerdere zekerheid mogten erlangen, dat het gebruik der toegestane sommen, ten minste tot zekere hoogte, overeen zoude komen met de ramingen, en dat daarbij vooral was gelet op de vier voornaamste artikelen van den Waterstaat en de openbare werken, waarvoor niet minder dan twee millioenen guldens waren uitgetrokken.

De minister van Binnenlandsche Zaken heeft in geschrifte daarop geantwoord en gemeend, dat dit meer af- en overschrijving zou te weeg brengen, en een goed beheer grootelijks zoude kunnen belemmeren; — dat, indien er wantrouwen heerscht jegens het gouvernement, hierin aanleiding zou kunnen worden gevonden, om voor te schrijven hetgeen de zaak op haar-zelf beschouwt, maar niet eene begrotingswet moet voorschrijven.

De commissie is door dit antwoord niet geheel bevredigd. Zij verklaart, dat noch bij haar, noch in de Afdeelingen, sprake is geweest van wantrouwen jegens het hoofd van het departement, maar wel hiervan, dat het bijeenrekken van gelijksoortige uitgaven onder één artikel der begroting zijne grenzen moet hebben, die wel is waar, moeilijk te bepalen zijn, maar niet te wijd mogen worden uitgezet. Bij gebrek aan genoegzame kennis van de grondslagen, heeft de commissie gemeend geen bepaald voorstel ten aanzien der gewenschte splitsing te kunnen doen.

Omtrent de nationale militie en de schutterijen heeft de commissie, wel bevredende, dat eene algeheele herziening van de wetten op dat stuk in deze zitting der Staten-Generaal niet tot stand zou komen, eene partiële verlangd, waarbij de latere aanvang van den diensttijd der lotelingen in het leven zou worden geroepen. — De minister heeft daarop geantwoord, dat ook eene zoodanige herziening met eene geheele omwerking der wetten gelijk zou kunnen worden gesteld, en voor het bedoelde geval minder noodzakelijk is, vermits de lotelingen, met hun 19de jaar dienstpligtig wordende, gedurende één jaar in reserve worden gesteld, en derhalve niet vroeger in dienst treden, dan bij de toepassing van art. 181 het geval zou zijn. — De minister acht de kosten der militie-raden voor geene vermindering vatbaar, en het afschaffen der presentie-gelden der leden zeer ongeraden.

Aanmerkingen van een der leden van de commissie, omtrent het personeel en de werkzaamheden van den Waterstaat, en de werken ter verbetering der hoofd-rivieren, hebben bij de overige leden geen bijval gevonden. De commissie heeft niettemin eenige toelichting verlangd omtrent deze werken, waarvoor op nieuw f 200,000 worden aangevraagd, alsmede eene opgave van hetgeen is verricht, en van dat, 't welk men nog voornemens is te doen.

De minister heeft daaraan voldaan, en wel ten aanzien: 1°. van het verbeteren van de Oude Merwede en het vormen van eene tweede of nieuwe Merwede, in de verspreide Killen, en verzekerd, dat het vaarwater daardoor werkelijk is verbeterd; 2°. de Waal, voor Druten en bij S. Andries; 3°. den Neder-Rijn en Lek; 4°. den Gelderschen IJssel; 5°. de Limburgsche Maas; en 6°. de Maas in N.-Brabant en Gelderland; — voor alle welke werken is beschikt over een bedrag van f 189,374. — De werken voor de verbetering dezer vleeden voor 1852 worden op nieuw op f 200,000 begroot, waarvan f 90,000 alleen voor de Merwede en de Killen in Noord-Brabant en Zuid-Holland; f 40,000 voor den Rijn en Lek; f 10,000 voor de Waal; f 15,000 voor de Maas in N.-Brabant; f 25,000 voor de Maas in Limburg en f 20,000 voor den Gelderschen IJssel.

— In de zitting der Provinciale Staten van N. Vrijdag waren aan de orde de beraadslagingen over het rapport der 3de Afdeeling betrekkelijk den weg van Landhoven naar de hantingsdijk. —

De heer Stekelenberg heeft het rapport en stelt een amendement voor strekkende dat nader door Gedeputeerde Staten zal worden onderzocht hoe met de minste kosten de geprojecteerde verbetering zal worden daargesteld, dat de belanghebbende gemeenten zullen worden gehoord en Gedeputeerde Staten in de zomervergadering van 1852 nader verslag zullen doen. Na discussie vraagt de voorzitter of dit amendement de vereischte ondersteuning vindt; dit was het geval niet en werden de conclusien van het rapport der afdeeling met 50 tegen 4 stemmen aangenomen.

Vervolgens wordt aan de orde gesteld, het rapport der 3de Afdeeling op de missive van den Minister van binnenl. zaken, betrekkelijk den weg van Tilburg naar de Belgische grenzen in verbinding met Turnhout. De heer Bots geeft in bedenking of het, tot aanwending van mindere kosten, niet doelmatig zoude zijn den weg met kiezel, in plaats van met keien te bestraten; deze bedenking blijft echter zonder gevolg en de conclusien van het rapport worden zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Nopens het vroeger gedaan voorstel van den heer N. F. Sassen omtrent de provinciale verordeningen, wordt door de 2de Afdeeling gunstig gerapporteerd en voorgesteld de benoeming eener commissie van vijf leden, met verzoek aan den Koning om magtiging voor die commissie, tot voortzetting harer werkzaamheden na het sluiten der zitting; welk voorstel na discussie en stemming goedgekeurd wordt. De voorzitter benoemt voorloopig tot leden dier commissie de heeren: N. F. Sassen, van Cooth, van Heurn, Pape en L. Verheijen.

Bij monde van den heer Buvot wordt rapport uitgelezen op eene missive van Gedeep. Staten, met overlegging eener missive van den Minister van Binnenlandsche Zaken, en geleide van een rapport van den inspecteur van den waterstaat, den heer J. A. van der Kun, waarbij overgelegd worden verschillende plannen van uitwatering en scheepvaart voor de bovenlanden dezer provincie, met uitnoodiging van den Minister van de Staten, om tusschen die verschillende plannen eene beslissing te nemen, namelijk: 1°. Uitwatering van nabij 's Bosch naar Waspik. 2°. Uitwatering van Grave over 's Bosch naar Waspik, met eene verbreding en verdieping van het Oude Maasje. 3°. Uitwatering en scheepvaart van Geertruidenberg naar de rivier de Amer. 4°. Idem naar Sleeuwijk in de rivier de Merwe. 5°. Idem naar het Vlooispuur onder de Zwaluwe. 6°. Redding door stoomtuigen met ontlasting van het overtollige water in de rivier de Maas.

De sub. 1°. 5°. en 6°. zijn om verschillende redenen opgegeven, zoo dat nu de vraag bleef welk plan van de drie overige ter uitvoer zal geleid worden. Alvorens tot een besluit over te gaan, heeft de afdeeling zich doen voorlichten door den heer hoofd-ingenieur van den waterstaat, die op haar verzoek in haar midden verschenen is en aan wien de volgende vragen gerigt zijn, bepaaldelijk met het oog op het plan, sub. n°. 2. aangehaald.

1°. Welken invloed zou de daarstelling van dat kanaal hebben op de verhooging van den waterspiegel in het Oude Maasje?

2°. Is het te vreezen dat de afwatering door zandplaten bemoeit zal worden?

3°. Welke nadeelen zou het zoogenaamde kwelwater te duchten?

4°. Zal de daarstelling voor de benedenwaarts gelegen landen zulke schadelijke uitkomsten hebben?

De antwoorden waren:

1°. Dat het kanaal hoogstens 26 kub. elen water per seconde zou afvoeren, waardoor de waterspiegel nauwelijks 9 duimen zou verhoogd worden; terwijl meerdere afvoer door middel van sluizen zou beperkt worden en de verhooging zelve, door het verbreden en verdiepen van het Oude Maasje, weinig of geen invloed zou hebben.

2°. Dat de zandplaten, zoo zij zich vormen, kunnen worden opgeruimd of daarin door kunstmiddelen voorzien.

3°. Dat uit het kwelwater geene schade te duchten is.

4°. Dat de daarstelling geen noemenswaardige schade aan de benedenwaarts gelegen landen kan toedragen.

Met 7 stemmen tegen 6 is toen in de Afdeeling besloten tot het geven van de voorkeur aan het plan sub. n°. 2, met eene wijziging in de rigting van 's Bosch, om haar water vrij te houden.

Nog vermaande de Afdeeling, dat, aangezien het voordeel, hetwelk de polders bij het werk hadden, de provincie geene bijdragen in de tegemoetkoming dier polders behoeft op zich te nemen.

Na al deze beschouwingen concludeerde de Afdeeling, 1°. om der Regering aan te bevelen het plan van Grave over 's Bosch naar Waspik, met eene wijziging in de rigting nabij de stad 's Hertogenbosch en verbreding en verdieping van het oude Maasje; met dien verstande, dat het zal worden daargesteld in een samenhangend geheel, met de aangegeven kunstmiddelen en dat wanneer dan nog onverhoopt enig nadeel mocht ontstaan, dit zonder verwijl zal worden geweerd en hersteld. 2°. Dat de Staten vertrouwen, dat de belanghebbende polders aan hun aanbod van f 900,000 zullen gestand doen, zonder echter te willen beslissen of het aangeboden cijfer aan den maatstaf van het belang beantwoordt. 3°. Dat de provincie uit hare fondsen geene bijdrage zal doen.

Na eene zeer onstuimige en verwarde discussie gelukte het den Voorzitter, een bepaald voorstel te formuleren en ondanks de hem tegenstaande interpellatiën, in omvraag te doen brengen, namelijk: dat de stukken ter visie gelegd, de daarvoor vatbare en door de voorzitter gespecificeerde gedrukt en aan de leden rondgezonden zullen worden, en de overige ter inzage der leden op de Griffie nedergelegd, en eindelijk dat de conclusien van het rapport in behandeling zullen gesteld worden op Vrijdag den 28 dezer maand.

Dit voorstel in omvraag gebracht zijnde, wordt aangenomen met 36 stemmen tegen 16.

Tegen de heeren: Middelkoop, Drossaerts, Prinsen, de Roy van Zuidewijn, Capelle, van der Poort, Clément, van de Werk, Brouwer, Verschoor, van Baar, Gomen, Gouwneur, Verbeek, de Gudy, Bots, Borret en Beens.

De heer van Roy brengt ten slotte nader rapport uit over de te nemen maatregelen tot wering der longziekte onder het vee en de oprichting eener provinciale commissie van landbouw. Concl. geene verdere maatregelen te nemen tegen de longziekte, in afwachting van de algemeene bepalingen, daaromtrent te gemoet gezien. Het bij het rapport gevoegde concept-reglement voor eene op te rigten commissie van landbouw in beraadslaging te nemen.

Op voorstel van den heer N. Sassen wordt besloten het concept-reglement te doen drukken en te verspreiden en een draadtrek te laten op Vrijdag den 28 November.

Waarna de vergadering op reces gescheiden is tot genoemden Vrijdag 28 November, des middags ten 12 ure.

Het nieuwe traktaat van koophandel en scheepvaart tusschen Z. M. den Koning der Nederlanden en Z. M. den Koning der Belgen gesloten door H.D. weërzijdsche gevolmagtigden, de heeren Mr. P. P. van Bosc en K. Pahud, en den luitenant-generaal baron Willmar en G. Lods, bestaat uit 28 artikelen. Op den voorgrond wordt gesteld, het genot van volle vrijheid van handelen tusschen de ingezetenen der beide Staten in elk van deze; voorts worden bepalingen vastgesteld wegens het genot van alle gunsten en voordeelen voor de schepen en ladingen, over en weder, hulp en bijstand te waarborgen aan de equipagen, bij aanbreuk of gevaar daarvan; in welk geval de koopwaren aan eenen recht zullen onderworpen zijn, tenzij die in het verbruik worden gevestigd.

Is, wijders bepaald, dat de weërzijdsche consuls de matrozen, die van de schepen hunner natie mogten weggelopen zijn, kunnen doen arresteren en naar boord of naar hun land terugzenden; dat de scheepvaartregten op

het kanaal van Terneuzen en het kanaal van Maastricht naar 's Hertogenbosch, met 50 per cent in beide Staten zullen verminderd worden; dat over en weder het genot verzekerd wordt van het meest gunstig stelsel nopens den doorgang in de twee Staten; dat de koopwaren van Nederlandschen oorsprong, komende uit het entrepot van de vrije vaart der Maas, te Luik zullen kunnen transigeren ten behoeve van vrijheid van regten op den spoorweg van den Staat in België; dat het vervoer van vee over de kantoren van Westwezel, Zelzate en Faucon-St. Martin, over de stations des spoorwegs te Antwerpen, Gent en Verviers gelijk zal gesteld worden, wat vrijheid van doorvoerregten aangaat, met het transport over den spoorweg van den Staat; dat de schepen, gebezigd in de vaart tusschen de Schelde en den Rijn, op de tusschengelegene wateren, ingeval zij het gewoon doorgangstelsel verkrijgen, niet zullen onderworpen wezen aan eenige andere formaliteiten, dan die op hen toepasselijk zijn, als zij het scheepvaartregt betalen, bepaald bij het reglement, den 20. Mei 1843 te Antwerpen gesloten; dat de koopwaren, onder de beiderzijdsche vlaggen aangevoerd, gelijke ontheffingen, premien enz. zullen genieten, waarop echter voor België een uitzondering is toegestaan voor den invoer van zout van de zeezijde; welke uitzondering Nederland zich ten opzichte van hetzelfde artikel voorbehoudt.

Bij de optelling der waren en koopmanschappen, waarvan de invoer in België is omschreven, komt, onder anderen, voor: dat die invoer zal plaats hebben tegen de regten, gelegd op de regstreeksche aanvoeren van de landen van productie, onder Belgische vlag.

a. Met bijvoeging van 44 per cent, van eene jaarlijksche hoeveelheid van 7,380,000 Ned. ponden koffij, afkomstig van de Nederlandsche Oost-indische koloniën;

b. Van eene jaarlijksche hoeveelheid van 180,000 Ned. ponden tabak afkomstig van landen buiten Europa.

Elke andere uitzondering, welke België mogt maken op zijn stelsel van differentieel regten, ten behoeve van andere Staten, zou ook, onder dezelfde voorwaarden, aan de Nederlanden ten deele vallen.

De bovengemelde hoeveelheid koffij zal verminderd of vermeerderd worden, na het verstrijken telkens van vijf jaren, in te gaan met 1°. Januarij 1849, derwijze, dat behouden worde de tegenwoordige evenredigheid van zeven zeventienden van het gemiddelde verbruik van België, en zonder dat, in elk geval, de hoeveelheid zal kunnen dalen tot beneden het minimum van zeven millioen Ned. ponden.

De invoeren van de Nederlanden door de kanalen en rivieren zullen gelijk gesteld worden met die van de zeezijde voor dit en andere artikelen.

De schepen ten goederen van Belgischen oorsprong zullen voortdurend in de Nederlanden al dezelfde voordeelen genieten, welke zij thans, ingevolge de wetten van den 8 Augustus 1850 genieten. Mogt evenwel Nederland, bij eene verandering van beginsel in die wetten, eene volkomene wederkerigheid van de andere Staten eischen, en nieuwe differentieel regten opleggen voor vlag of herkomst, waardoor de Belgische scheepvaart benadeeld zou worden, dan zou België voor Nederland, die voordeelen kunnen terug nemen, welke het onderwerp van de bepalingen voor de koffij, tabak en andere omschreven artikelen betreft.

Het inkomend regt op den visch is, onder anderen voor den haring:

de 1000 stuks 5 franken, in België,

» » » 2.40 in Nederland.

Het inkomend regt is bepaald op zes franken per ton in België, uit Nederland ingevoerd wordende onder Nederlandsche of Belgische vlag.

De jaarlijksche invoer in België van verschen en zouten visch tegen de verminderde regten is vastgesteld voor de volgende kantoren;

	versche visch.	zoute visch
Antwerpen,	1,400,000 N. pond;	2000 ton.
Gent,	25,000 "	500 "
Ostende,	25,000 "	" "
Westwezel (landzijde)	50,000 "	" "

De Fransche en Rijnwijnen, van den eenen Staat naar den anderen ingevoerd, zullen worden toegelaten tot dezelfde regten, alsof de invoer daarvan regstreeks van het land van herkomst hadde plaats gehad.

De vermindering van regten, over en weder toegestaan, zal niet speciaal aan eenig ander land worden ingewilligd, dan tegen daarmede gelijk staande voordeelen. Het tegenwoordig traktaat zal kracht hebben tot den 1 Januarij 1857.

Bij zijner Majesteits besluit van den 14den dezer, n°. 44, zijn: de schout-bij-nacht H. F. Tengbergen; de kapitein ter zee, W. baron de Raet, C. van der Hart, S. J. grave van Limburg Stirum, J. van Cals baron de Raet, W. T. Baars; de kapitein-luitenants ter zee, C. J. Eeg. D. van der Hart, J. Modera, en jhr. C. G. van Hoogenhouck Tulleken, en de eerste kapitein-bij het korps mariniers met rang van majoor D. Lampens, eervol afgevoerd, respectievelijk uit het korps zee-officieren en het korps mariniers en met ingang van den eersten Januarij 1852 op pensioen gesteld onder genot van de navolgende jaarlijksche pensioenen, als: van f 2400 voor gedachten schout-bij-nacht; van f 1800 voor gemelde kapiteins ter zee; van f 1500 voor de drie eerstgenoemde kapitein-luitenants ter zee; van f 1200 voor de drie laatste kapitein-luitenants ter zee, ingevolge art. 33 van de wet van 28 Augustus 1851 (Staatsblad n°. 126) en § a van art. 14 van de wet van gelijke dagteekening (Staatsblad n°. 127); en van f 1080 voor den eersten kapitein met rang van majoor D. Lampens, ingevolge dezelfde paragrafen van voornoemde wets-artikelen en art. 19 van laatstgemelde wet.

Het Staatsblad n°. 142 bevestigt een besluit van den 9den November 1851 houdende vaststelling van een Reglement, bevattende algemeene bepalingen betreffende de kantoren van koophandel en fabrieken.

De commissie tot onderzoek van de mogelijkheid eener doorgraving van Holland tot den smalt, door middel van een kanaal, geschikt voor groote scheepvaart en van het daargestellen eener haven in de Noordzee, is na onderscheidene bijkantingen, en op grond van door hare zorg bewerkstelligde waterpassing, opmetingen en peilingen voor de kust in de Noordzee, met sagaders gelijktijdige waarnemingen omtrent den tijd, den duur en de hoogte van eb en vloed, zoowel in de Noordzee als in het IJ, bereids omtrent eenige hoofdpunten overgegaan, en zet hare taak verder voort.

Naar men verneemt heeft de heer Brasil te Amsterdam een plan gelanceerd, dat eene bijzondere belangstelling verdient. Hetzelve bestaat in een loterij van 50,000 loten a f 1, met een prijs van f 10,000, terwijl elk lot tevens een toegang-biljet tot eene der voorstellingen in den

Franschen schouwburg aldaar zal zijn, zoodanig te verdeelen, dat in zes of zeven maanden (zesmaal in de week spelende) al de loten eene beurt kunnen krijgen, zonder dat de zaal ooit overvuld zal zijn. De voorstellingen zullen drie avonden der week opera's en drie andere drama's, comedies en vaudevilles opleveren. Naar men wil, is een zoodanig plan door den heer Brasil bij den stedelijken raad ingediend en door dezen naar Z. M. den Koning gerveijerd.

De heer Dr. I. van Daen heeft den 12de waardigheid van hoogleraar aan de hogeschool te Groningen aanvaard met het houden eener plechtige redevoering: over den omvang der physiologische wetenschap, en over de waarneming, als het eenige middel om haar te beoefenen.

Men leest in het Journal du Commerce d'Anvers:

Sedert eenige dagen houden ingenieurs zich te Antwerpen bezig met het nivelleren van het begin van de aardebaan voor den Spoorweg, die Nederland met de Belgische rail-ways zal verbinden. Het schijnt zeker dat die weg zal loopen van het Antwerpsche station af langs de vestingwerken tot aan de Rode poort, voorts dwars door de polders heen, latende Beckeren links liggen, en vervolgens tusschen Brasschaet en Cappellen door, om de Hollandsche grenzen te bereiken, in de richting van Roosendaal, met een zijtak op Breda.

Men verzekert dat het Belgische gedeelte van dezen belangrijken communicatie-weg tusschen de beide landen, in 1852 voltooid zal kunnen zijn, vermits het terrein overal bijzonder gunstig is voor soortgelijken arbeid.

De Gorinchemsche paardemarkt van Maandag was druk bezocht en er was vrij wat handel in de beste soorten. Er waren tusschen de 1700 en 1800 paarden aangebragt. De Rundermarkt van Dingsdag was buitengewoon talrijk, naar men wil zeggen zeven duizend stuks. De handel was echter niet zoo levendig als op de toonmarkt en de prijzen flauwer.

Men verneemt, dat de Heeren Noorduy en Zoon, Boekhandelaren te Gorinchem, eene gouden nijverheids medaille van Z. M. den Koning van België ontvangen hebben, voor het toezenden van een pracht exemplaar van A. J. van der Aa, Aardrijkskundig Woordenboek door hen gedrukt en waarvan eenigen tijd geleden het laatste gedeelte, na een arbeid van bijna zestien jaren, het licht zag.

Per Overlandmail zijn berigten uit Batavia tot den 30sten September II. ontvangen. De minister van Staat, oud gouverneur-generaal van Neerl. Indie, de heer J. J. Rochussen, had den 27sten te voren de reis naar Nederland over Calcutta en verder langs den zoogenoemden overlandweg aanvaard, zijnde ZEx. en gevolg aan boord van Zr. Ms. stoomschip de Dordrecht naar Calcutta overgebragt. Voor zijn vertrek werd door den tegenwoordigen gouverneur-generaal een afscheidsdiner aan den afgetreden landvoogd gegeven, en had deze nog eene afscheidsreceptie voor heeren gegeven, doch overigens verlangd, uit aanmerking van het kort te voren geleden verlies zijner echtgenoot, zonder ceremonieel te vertrekken.

Gedurende de maand Augustus is aan regten op Java en Madura ontvangen eene som van f 823,769.84 1/2.

Bij besluit van den 30 Augustus heeft de gouverneur-generaal, in afwachting van de aankomst van den uit Nederland te zenden hoofdonderwijzer, de noodige maatregelen bevolen ter voorbereiding van de oprigting eener kweekschool van onderwijzers onder de inlanders.

De cholera bleef over het algemeen aan het afnemen. Te Samarang was zij evenwel andermaal uitgebroken. In eenige districten van de residentie Pekalongan hadden zich vele koortslijders vertoond. Op Amboina was de gezondheidstoestand veel verbeterd.

Den 3den September was overleden de regent van Koeto-Ardjo, radhen Toemongong Sahwoong Galing.

Voorts behelzen de Javaansche couranten berigten van verscheidene tegen de zeeroovers, ofschoon met weinig vrucht, ondernomen kruistogten.

In het begin dezes jaars was door eene zonderlinge overeenstemming van twee bijzonder helderziende somnambules n°. 42,201 opgegeven als het lot, dat in de Parijssche loterij der goudbaren of den hoofdprijs, de goudbaar van 400,000 francs, of een der belangrijkste volgende prijzen zou trekken. Niet lang daarna gaf een voornaam vreemdeling aan zekeren heer Raphanel te Parijs last, om het reeds verkochte lot n°. 2,304,701 op te sporen, en den houder 500 francs daarvoor aan te bieden. Wellicht was ook dit nummer in magnetischen slaap als een gelukkig aangewezen.

De trekking dier loterij is den 16den dezer in het Cirque der Champs Elysees te Parijs geschied, en de uitkomst heeft het in die nummers gestelde vertrouwen niet ten deele, maar geheel en al teleurgesteld, daar aan beide eene plaats is aangewezen onder de lange rij van 6,999,776 nieten, die op de 224 getrokken prijzen volgden. De hoofdprijs is gevallen op n°. 2,558,115.

De geheele trekking heeft vijf uren geduurd, is met levendige belangstelling bijgewoond en in de grootste orde afgelopen.

Een prijs van 25,000 francs zegt men ten deel gevallen te zijn aan een republikeinischen garde die aan het Cirque de wach had. De 15de prijs, 5000 francs, won een jongeling van 14 jaar, die zich juist in de zaal bevond.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 17 November.

TARWE als voren. In entr.: 128 1/2 Norder f 220; 129 1/2 Kleefs. f 243. In cons.: 146 1/2 Vries. f 184; 128 1/2 Gron. f 224; 124 1/2 Vries. f 208. ROGGE ter specul. en cons. met veel handel hogere prijs; in entr.: 118 1/2 Odessa f 175; 121 1/2 Pruis. f 190; 192; 115 1/2 Gedr. f 170. 172; in cons.: 121 1/2 Pruis. f 192; 115 1/2 Gedr. f 174; 118 1/2 o. Odessa f 180. GERST tot vorige prijs, 117 1/2 J. Deens. f 167. BOEKWIT was tot de genoteerde, zijnde vorige koersen wel te plaatsen, 110, 120, 121, 122, 123 1/2 Amersf., Nijkerk en Goijers. f 162, 164, 166, 168, 170; 121 1/2 Geld. f 164; 120 1/2 Vries. f 164. KOOLZAAD prijshoudend; Holsteinsch 51 P. vl.; Eriech 49 P. vl.; op 9 vat dadelijk 53 P. vl.; April 57 P. vl. LIJNZAAD lusteloos, 109 1/2 Koningsb. f 240; 242 1/2. RAAPOLIE dadelijk en op levering williger; op 6 w. f 32; Vlieg. f 31 1/2 a 1/4; Dec. f 30 1/2 a 1/4; Mei f 32 1/2 a 33-33; Sept. f 34; Oct. f 34 a 1/4. LIJNOLIE op 6 w. f 35; Vlieg. f 34. HENNEPOLIE op 6 w. f 37 1/2; Vlieg. f 36 1/2. RAAPKOEKEN, per 1040 st., f 54 a 60. LIJNKOEKEN, per 104 st., f 84 a 11.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA.

VAN DEN 18. NOVEMBER 1851.

Het Nederl. Madde Tarwe	van f 7.20 tot f 7.55
Het dito dito Rogge (Oude)	0.00
Het dito dito Rogge (Nieuw)	3.70
Het dito dito Boekweit op wigt (70 Ned. Pond.)	0.09
Het dito dito Boekweit	4.60
Een grof Tarwe-brood, van een pond Nederl.	0.15
Een licht Tarwe-brood, van seven onken vijf lood Nederl.	0.15
Een Fransch- of Witte-brood, van een pond Nederl.	0.27
Een Rogge-brood, van 3 pond Nederl.	0.27
Een Nederl. pond Tarwe-meel	0.16
Een dito pond grof Tarwe-meel	0.16
Een dito pond Boter	0.65
Zand-Aardappelen (Vat of Muddel)	f 0.00 tot f 2.80
Het 1000 Biken Telhoed	2.00
Het 1000 Doof Hoed	2.00
De kar Spannders	2.00
De Struiken	2.00
De 100 Nutssard	2.00

TWEE HONDERD VIJFTIENDE STAATS-LOTEN.

VIJFDE KLASSE.

9e Tinkling N°. 12315, f 1000; N°. 8492, f 1000.
40e Tinkling N°. 1481, 5047, 8941, ieder een prijs van f 1000.

Ter AMSTERDAMSCHER BEURS van gisteren (18 November) was de fondsenotering: Ned. 2 1/2 pCt. 87 1/8; 3 pCt. 67 1/8; 4 pCt. 88 1/8; 5 pCt. 89 1/8; Amort.-Sind. 90 1/8; Handelm. 107 1/8; 108 1/8; Aand. Holl. Spoorw. 87; Spanje Ardoins 15 1/8; 16; dito van 540 p. st. 18 1/8; 16 1/8; dito Coupons 7 1/8; 8; 3 pCt. 38 1/8; 3 pCt. Binnenl. à 6/m. 38 1/8; 1/4; 1/8; Fr. uitgest. 5 1/8; 1/8; Passie 5 1/8; Portugalen te Londen 3 pCt. 33 1/8; Id. 4 pCt. 33 1/8; Rusland 5 pCt. 40 1/8; dito 1838-29 103 1/8; Certif. 1831-33 94 1/8; Id. 4 1/8; pCt. 89 1/8; 1/8; 4 pCt. bij Assig. 87 1/8; 1/8; Inscr. in Assig. 5 pCt. 66; Certif. van dito 65 1/8; 1/8; Metaal 5 pCt. 70 1/8; Nieuwe 5 pCt. 77 1/8; Nieuwe 2 1/2 pCt. 36 1/8; Mexiko 22 1/8; 1/4.

Advertentiën.

* De Heer J. WESSELS, van Monnickendam, is door Dr. PINTERS OORPILLEN van een Doofheid genezen, waaraan hij ongeveer Drie Maanden geleden had. Toen hij ze Vijf Dagen gebruikt had, hoorde hij eenen rinkel en had een gedreisch als of hij in de waterdicht kloofde; na Veertien Dagen was hij volkomen genezen en kon weder zeer goed Hooien.

DEZE PILLEN zijn in katoen gerold, langwerpig, en gelijk op de Goot van een zijwormje; zij worden in het Oor gestopt als een Watje en des Morgens en des Avonds vernieuwd. Dr. PINTERS in Weenen getuigt, dat hij in zijne Praktijk Personen die vele Jaren Doof waren er mede genezen heeft en dat iedere Doofheid er mede genezen kan worden als zij niet mede op de Wereld gekomen is of als de Gehoorwerk-tuigen niet gedood zijn door Insputtingen eener Sublimaat-oplossing, dat in sommige gevallen gebezigd wordt.

Zij zijn in Doosjes van 60 Pillen ingepakt en kosten f 2.50 in de onderstaande Dépôts.

Amsterdam, Verkoophuis. Breda, Wed. Wierox Hella.
Bergen-op-Zoom, C. H. Versaart. Maastricht, Primavera cadet.
's Bosch, F. L. Welsch.

* Op *Vrijdag den 21. November* aanstaande, des middags ten twaalf ure, zal door het COLLEGIE VAN REGENTEN over het Huis van Arrest te Breda, in dat Gesticht, worden overgegaan tot het openbaar AANBESTEDEN van het ONDERHOUD der GEVANGENEN gedurende het jaar 1800 twee en vijftig. De Voorwaarden der Aanbesteding liggen ter lezing ter Stads-Secretary, en in de voornaamste Koffijhuizen te Breda.

DOMINGOEDEREN

VAN

Z. K. H. PRINS FREDERIK DER NEDERLANDEN.

RENTAMBT BREDA.

OPENBARE VERKOOPING

VAN

SCHAARHOUT.

De *Voorwaarden* der Aanbesteding liggen ter lezing ter Stads-Secretary, en in de voornaamste Koffijhuizen te Breda.
Z. K. H. Prins FREDERIK DER NEDERLANDEN.
Breda, als daartoe gemagtigd, zal, ten overstaan van den Notaris Mr. F. R. VAN NAERSEN, gevestigd te Breda, op *Vrijdag den 5. December 1851*, des morgens om 9 ure precies, ten Huize en Herberge van de Weduwe TIMROTH, in den Bovenste te Ginneken, in het openbaar

VERKOOPEN, ALS:

In het St. Antbosch, Gemeente Ginneken.

19 Kavels, Zes- en Zevenjarig SCHAARHOUT, staande in verschil-lende Perken.

In het Uldehoutsche Bosch.

8 Kavels, SCHAARHOUT, als voor, staande in verschillende Perken, alsmede op de hoeve te *Ulenhout*. En ELSEN- en BERKENPLANTSOEN.

In het Mastbosch.

14 Kavels, Zevenjarig SCHAARHOUT, in de Perken *het Nieuw-bosch* en *het Verbrand Bosch*.

7 " Zesjarig SCHAARHOUT, op de hoeve in *Ulenhout*.

Onder de Gemeente Zundert.

1 Kavel, Zevenjarig SCHAARHOUT, om het perceel land ge-naamd *den Groeten Hof beemd*, met het Boschje daarin gelegen.

In het Liesbosch.

27 Kavels, Vier- en Zesjarig SCHAARHOUT, staande in verschil-lende Perken; en 1 " Tweejarig PLANTSOEN.

De Voorwaarden van Verkoop liggen ter lezing ten Kantore van den Rentmeester en de Notaris, terwijl verdere inlichtingen en aanwijzingen te bekomen zijn, bij de Boschwachters in de respectieve Bosschen.

ZEVENBERGEN, den 18. November 1851.

De Rentmeester voornoemd;

VAN DER BORGH,

genaamd VAN ROUWENHOUT.

* De Notarissen MOLHUIJSEN en WENNING, in het Arron-dissement *Hertogenbosch*, hebben *provisioneel Verkocht*:

Vier Kapitale BOUWHOEVEN onder Tilburg, Berkel en Hilvarenbeek, groot te samen 55 Bunders, verhuurd voor f 1222.— (zie *Bredasche Courant* van den 5. Decbr.) — Ingezet op f 8760.— f 5960.— f 5555.— en f 5260.—

De finale Verkoop zal plaats hebben in *Tilburg* in de *Rotters-damsche Korenbeurs*, den 26 November, 1851, des avonds te zeven uren.

N°. 2.

Nog zullen gemelde Notarissen WENNING en MOLHUIJSEN, in het openbaar VERKOOPEN, de navolgende VASTE GOE-DEREN onder Tilburg, Noord- en Zuidwaarts van- en langs den Straatweg der 1^e Klasse N°. 8, op Breda:

Het LANDGOED DONGENWIJK, bestaande in een groot HEERENHUIS, bevattende onderscheidene Boven- en Beneden-vertrekken, Droogzolder, Keuken, Pomp en verdere gemakken, (zijnde de gebouwen geheel onder Kelder), voorts groote Stallen voor 9 Paarden en 60 Runderen enz. Bouwmans-woning, met annexe groote Stal, met Graan- en Hooizolders, Schop, Hout-loods, Kelders, acht Arbeiders-woningen met Schoppen, Tuinen, Hout- en Schaarbosschen, Bouw-Weilanden, Lanen, Dreven en Heiden, groot te samen 129 Bunders.

Eene volslagene en uitgestrekte PANNEN- en STEENBAKKERIJ met dubbelde Steen-oven, Leemmolens, Arbeiders-woningen, groote Stallen, Hout- en Steenplaatsen, Schoppingen en Gebouwen, groot en bestraat Open Erf, Hof, Dreven en Lanen, beplant met Boomen en Schaarhout, Dennen- en Schaarbosschen, Bouw-Weilanden, Heiden en Leemkuilen, groot te samen 67 Bunders.

Een HEERENHUIS, bevattende onderscheidene Boven- en Be-nedenkamers, met verdere gemakken, (zijnde geheel onder Kelder), voorts Tuinen, groote Schop, Houtloos, groot ongeveer 50 Roeden, en met een groot ongeveer.

Eene onlange geheel nieuw gebouwde SCHAAPSKOOT, met annexe Bouwmans-woning, Stallen, Schuren, Schop, benevens uitgestrekte Heidegronden, aan elkander gelegen tegenover de Pannembakkerij, groot ongeveer 163 Bunders.

Eene BOUWMANS-WONING met annexe Stal, Schuur, Schop en verdere Gebouwen, Moestuin, Bouw-Weilanden en beplanten Grond, aan elkander staande en gelegen tegenover gezede Pan-nembakkerij, groot 19 Bunders.

Dertig Perceelen BOUWLAND onplant met Hooi, en Hei-den ten Zuiden en ten Noorden van de *Weg van Breda naar Tilburg*, groot te samen 303 Bunders.

Het Kapitaal welkussend DENNENBOSCH, groot 20 Bunders, waarvan een gedeelte is beplant met Schaarhout, gelegen als voor, aan de Groote Baan, van *Gilze* naar *Tilburg*, en eindelijk

Vijf aan elkander gelegen Perceelen HOOI en WEILAND, onplant met Schaarhout, onder *Gailde*, ter plaatse de *Bergvelden*, groot ongeveer 8 Bunders.

Alle voorsz. Goederen zijn in eenen extra grooten koffer, deels te aan te zien in *Breda*, deels in *Tilburg*, en deels in *Maastricht*, en tevens in de *Weg van Breda naar Tilburg*, in het Breda, is omschreven en alomt getuigd in 40 Koopen.

De Provisionele Verkoop zal gehouden worden in *Tilburg* in het Koffijhuis de *Nieuwe Korenbeurs*, bij A. BROECKER op Donderdag den 4. December 1851, en de finale Verkoop zal plaats hebben in het *Tilburgsch-Koffijhuis*, bij J. VAN DER BEEK op Donderdag den 18. December 1851, telkens des avonds te negen uren.

Alle informatie zijn te bekomen ten Kantore van gemelde Notarissen te Tilburg en te *Puigt*, en bij den Notaris te Tilburg.